

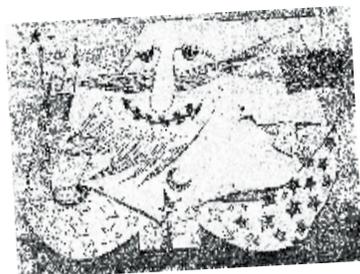
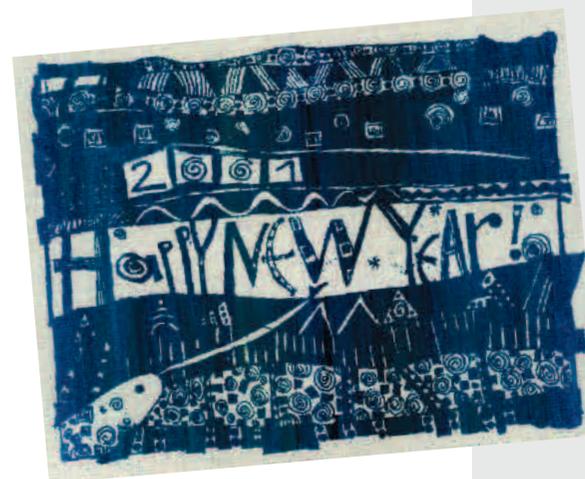

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ
ХУДОЖНЬО-ПРОМИСЛОВИЙ
ІНСТИТУТ
КАФЕДРА
"ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ"

АМАТОРСЬКА СВЯТКОВА ЛИСТІВКА

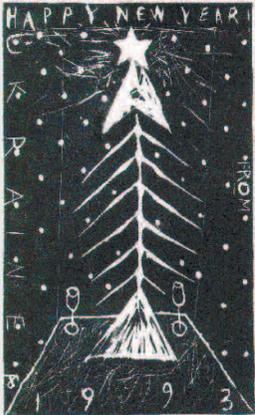
НОВОРІЧНІ
ПОЗДОРОВЛЕННЯ У
ХАРКІВСЬКМУ
ХУДОЖНЬО-
ПРОМИСЛОВИМУ
ІНСТИТУТІ

ХАРКІВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ
ХУДОЖНЬО-ПРОМИСЛОВИЙ
ІНСТИТУТ
КАФЕДРА
"ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ"

В. Е. Христенко

АМАТОРСЬКА СВЯТКОВА ЛИСТІВКА

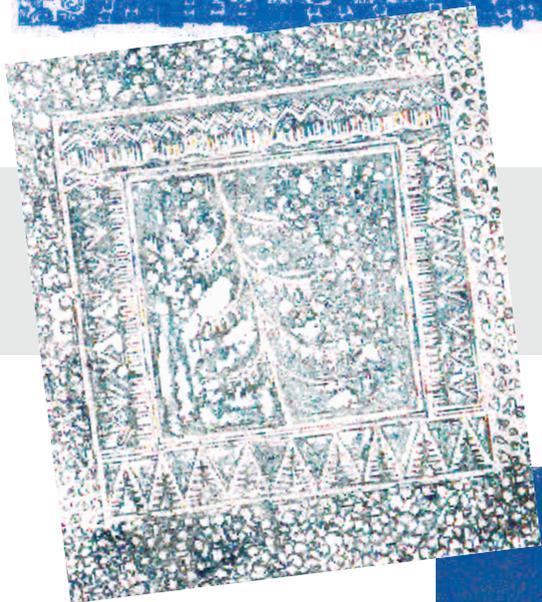
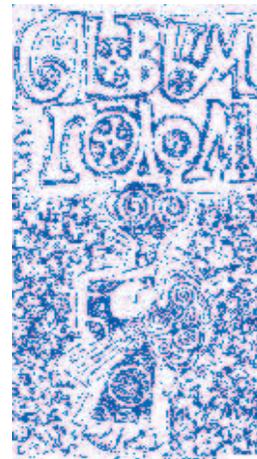
НОВОРІЧНІ ПОЗДОРОВЛЕННЯ
СТУДЕНТІВ
ХАРКІВСЬКОГО
ХУДОЖНЬО
ПРОМИСЛОВОГО
ІНСТИТУТУ

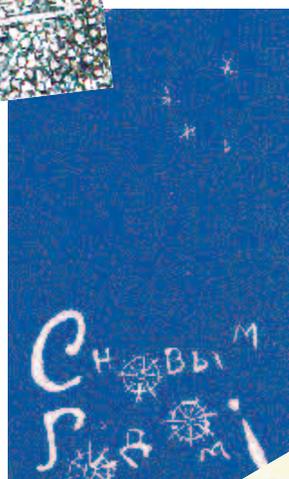
ХАРКІВ

1980

п 981

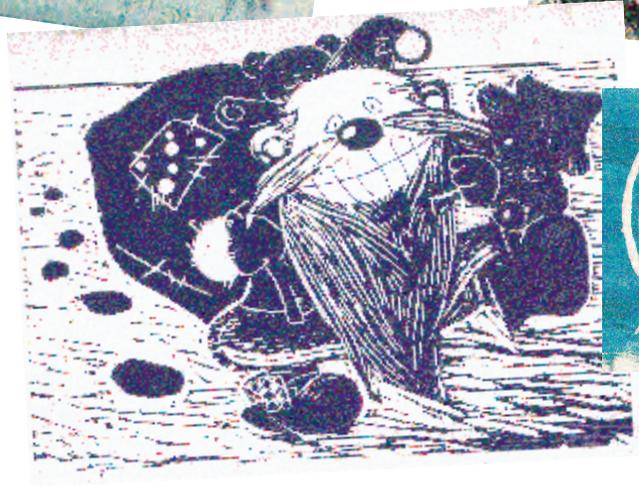
Отримувати поздоровлення завжди приємно!

Святкові привітання, добрі побажання, а якщо вони написані ще і в незвичній формі, то ще краще.

А якщо поздоровляти доведеться Вам? Можна, звичайно, купити листівку поліграфічного друку. Але вони тиражовані на сотні, а може й мільйони примірників. Зміст та якість спрощені та розраховані на щось таке дуже посереднє, та ще й не дуже відповідне до Вашого адресата. Тоді завжди є можливість самому зробити поздоровлення ще й надрукувати його. Це буде не тисяча примірників, а кількість, яка вистачить на всіх друзів, близьких родичів, ще й трохи далеким родичам перепаде. І висловити своє відношення до події

можна без зайвого цензурування, як у графічній мові, так і в аспектах особистості. Можливості є. Є ще і якийсь там друкарське обладнання, і класичні технології авторського

1982

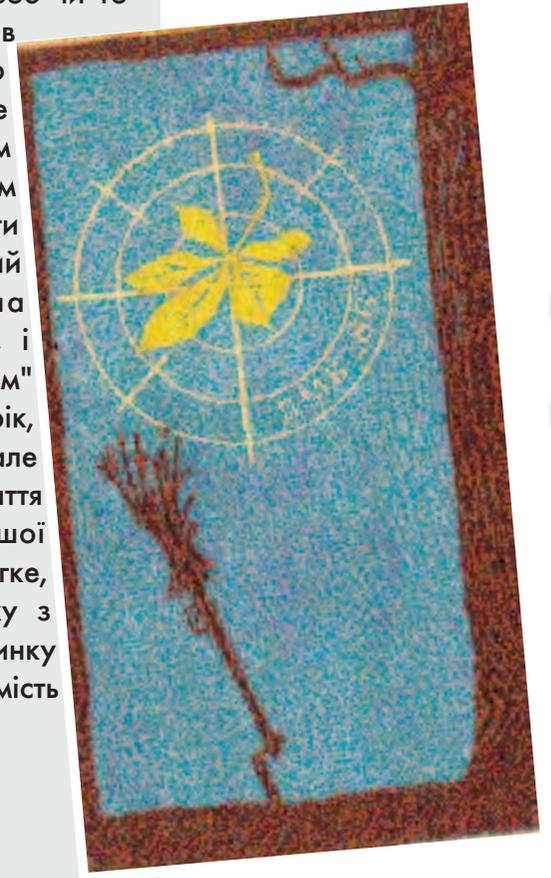
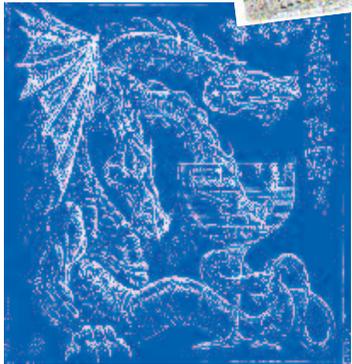

1983

друку. Традиція друкувати власні поздоровлення не на замовлення, а за власним бажанням для друзів та знайомих існує у Харківському художньо-промисловому інституті ще з повоєнних часів (тепер вже можна сміливо сказати - з минулого століття). Але у власній колекції маю примірники тільки за останні двадцять років, за весь той час, коли мав вчитися та працювати в

ХХПІ. Вивчення студентами - графіками таких технік, як літографія, лінорит, дереворит та офорт збагачують їх власні творчі можливості новими засобами виразності, дають змогу для нових пошуків як у формотворчій частині, так і змістовній та виразній частинах творчого процесу. Завдання учбового процесу, маючи на меті формування перш за все, фахівця певної галузі, сприяють крім того зростанню творчої особистості. І першими проявами її є аматорські новорічні поздоровлення. Ці привітання досить різні за

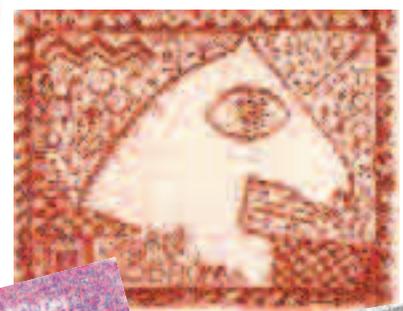
формою та змістом, не завжди зрозумілі сторонньому глядачеві, бо повинні сприйматися у певному контексті студентського середовища, присвячені подіям з його життя, або спрямовані тій чи іншій особі. І тоді дійові особи сюжету естампу стають схожими на знайомих людей. Або можна зобразити себе чи то приборкувачем драконів з популярного східного календаря, чи то не зовсім тверезим кудлатим собакою під похиленим парканом. А може вийти з друку і просто "Новий кукуріку". Частина поздоровлень перейняті, і досить відчутно, "чорним" гумором. І якби не Новий рік, то можна б і образитися, але таке сучасне світосприйняття і сучасний стан нашої спільноти, та й життя не легке, тож не дай боже ялинку з риб'ячого кістяка або ялинку з пасткою для щурів замість новорічних подарунків.

1986

1984

987

886

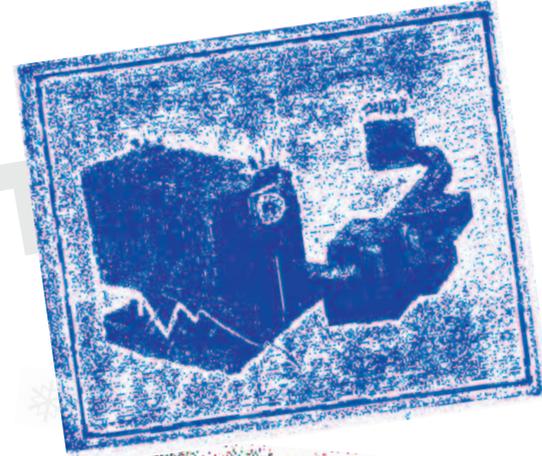

Але не все так сумно. Зі святом Вас привітає дівчина, одягнена в панчохи з шкіри змія-спокусника (погано скінчив, сердега). А змія чи то поцілує, чи то вкусить. Тоді їй можна і помститися, перев'язавши її морським вузлом (мабуть, попередній рік був не досить вдалим). Та й не тільки змії представлені на листівках. Схід запропонував нам у своєму календарі ще багато різних потвор та тварин, до того ще й різнокольорових. Баранці, кози, коти та зайці найбезпечніші, тому зображені з теплим гумором і досить кумедно, а от дракони, тигри - то інша справа. Рік свині принесе добробут в облліку свині-скарбнички, мавпа - портрет людини, дарма що з хвостом, бики будуть орати, щури - мріяти про сир, а Діда Мороза можна всадити на коника з якогось дрючка з головою з дідового валянка, і дати до рук йому маленького прапорця, і нехай скаче.

Тема Різдва все частіше з'являється у новорічних листівках, і вирішення її перейняте вже серйозним

філософським духом. Зустріч Нового року від Різдва Христового вимагає роздумів, а веселощі нехай достануться світському Новому року.

У деяких авторів склався свій досить своєрідний творчий стиль, і це відразу помітно (незважаючи на те, що наведені зразки не мають авторської сигнатури за правилами оформлення естампів). Традиція друку власних листівок зберігається й серед досвідчених художників міста Харкова. Слід згадати виставки Новорічних та Різдвяних поздоровлень до 2000 року у галереї "Палітра" та 2001 року у ХХПІ. Тільки слід відзначити, що більшого розповсюдження набули поздоровлення, виготовлені за допомогою сучасного комп'ютерного, фотографічного та друкарського обладнання. Може, тому листівки, які виготовлені у техніках лінориту, офорту та шовкографії, сприймалися набагато краще.

1994

1993

1994

Виразні можливості традиційних технік друку більш індивідуалізовані, ще не знівельовані впливом сучасних комп'ютерних технологій. Форма відтворюється не тільки розумом, чуттям, а ще і власноруч, і це є головна її особливість.

Лінорит - це лаконічне співвідношення чорного і білого, інколи агресивне, інколи сріблясте та тепле. Це коли застосовані традиційні методи друку, а коли дошка спочатку щільно закатана фарбою, а потім її поверхня очищена, то відбиток стає світлим, "святковим", дещо схожим на фотосолятизацію, але зі збереженням відчуття рукотворності. Техніка декоративна і відносно легка у виконанні.

Офорт. У цій техніці виразні можливості ще більші. Травлений штрих і акватинта - світло та сніг. Відкрите травлення і м'який лак - технік багато, а можливостей їх поєднання ще більше. Але друк досить складний, і кожен відбиток забирає тим більше часу, чим складніше творчій задум. І в той же час кожен відбиток

1995

1996

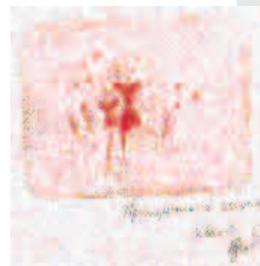

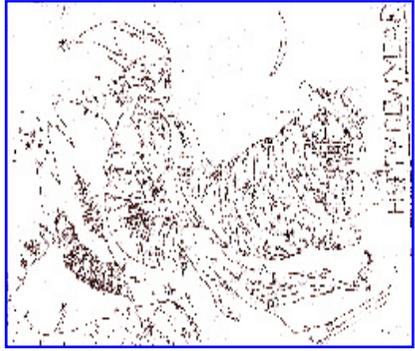
1997

1998

виглядає неначе дорогоцінність. Офорт - найбільш вишукана техніка. Може всім друзям і не вистачити примірників. Та травлені дошки можна друкувати і високим способом друку, або конгревом. Шовкографія - відносно новий спосіб друку, достатньо художньо виразний і найоперативніший. Друкарську форму можна виготовити фотоспособом, коли вона багата на дрібні деталі та шрифти, або намалювати власноруч за допомогою клею чи лаку. Друк у шовкографії відносно швидкий і не потребує складного обладнання, все можна зробити на письмовому столі. Шар фарби на папері має невеликий об'єм і оксамитову фактуру, кольори яскраві і можуть сплавлятися один з одним, утворюючи своєрідний муар. Фотографічні техніки дають можливість створювати тематичні натюрморти-колажі, передають співвідношення природних фактур, їх натурну неповторність.

2001

Поздоровлення, виготовлені за допомогою комп'ютера або засобами сучасної поліграфії, ще не набули широкого розповсюдження. І, можливо, не мають на це шансу, бо майже не створюють відчуття мистецької чудотворності. Але вони мають багату мову формальних засобів, оперативні у створенні ідей та композицій. Їх мова є мовою сучасного графічного дизайну. Тоді як класика, то є класика.

Щодо композиційного ладу та шрифтових рішень наведених зразків хотілось би відзначити повну відсутність якого-небудь сталого канону, притаманного поліграфічній новорічній листівці. Багато застосовується рукописних шрифтів та їх авторських імпровізацій. Є і вдалі чисто шрифтові рішення. Вдалими рішеннями притаманно, і це головне, вміння відобразити задум адекватними засобами виразності. Листівки мають всі риси, притаманні творчості їх авторів, які не знівельовані комерційним замовленням. А відносні композиційні недоліки

обумовлені скоріш умовами жанру та імпровізаційністю та безпосередністю таких добрих та веселих свят, як Різдво та Новий Рік.

002

003

2004

2005

2005

1007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

